

Celovita predanost

Ambrož se je znašel na razpotju. Kako bo preстал nenadno menjavo poklicev? Lahko bi se odločil, da bo škof samo po nazivu in bo svoje dolžnosti opravljal brezbrizno, ne da bi zelo spremenil življenjski slog. Škofovsko službo bi lahko iztrabil, da bi si nagrabil še več bogastva, kot so to storili drugi. Svoje nove dolžnosti bi lahko sprejel z negotovanjem ali celo jezo.

Toda ne – Ambrož je novo poslanstvo sprejel kot božje povabilo in velik zaklad. Ko se je pozneje oziral nanj, je molil: »Ohrani, Gospod, ta dar, ki si mi ga dal, čeprav sem bežal pred njim. Vedel sem, da nisem vreden postati škof ... Toda po tvoji milosti sem, kar sem.«

Po tednu dni so ga krstili, birmali in posvetili v duhovnika. Prodaj je vso lastnino in razdal precejšnje premoženje. S silovitostjo in gorečnostjo, ki ju je nekoč posvečal napredovanju na poklicni poti, se je vrgeł v drugo šolanje – pobožno in poglobljeno preučevanje Svetega pisma.

V nasprotju z večino zahodnih cerkvenih voditeljev je Ambrož tekoče govoril grško. Zato se je lahko sporazumeval s škofi in drugimi duhovniki na vzhodu – najopazneje s svetim Bazilijem, drugim gorečim nasprotnikom arijanstva. Ambrož je bral in preučeval dela grških učenjakov, na primer Origena, ki je s komentarji Svetega pisma poudarjal pomen premišljevanja božje besede.

Papež Benedikt XVI. je dejal, da je Ambrož zaradi teh stikov na zahodu uvedel lectio divina.

Zaradi vsega tega pobožnega preučevanja in prebiranja je Ambrož postal prepričljiv pridigar.

Odločnost in usmiljenje

Avguština pa niso pritegnile samo škofove besede, ampak tudi pričevanje njegovega življenja. Občudoval je Ambroževo pogumno in nalezljivo zavzemanje za resnico. Na sinodi

v Ogleju je na primer nasprotoval dvema vplivnima škofoma, ki sta učila arijanski nauk. Uspelo mu je, da so ju odstavili. Čez približno pet let, okoli leta 385, ko sta cesar in njegova mati zahtevala, naj bi eno od milanskih cerkva prepustili arijancem, se je Ambrož s svojimi verniki zaprl vanjo. Prepevali so hvalnice, medtem ko jih je obkročila cesarjeva straža. Navdušeni Avguštin je zapisal: »Pobožni Milančani so vztrajali, pripravljeni umreti s svojim škofom.« V nadaljevanju zgodbe so se vojaki nazadnje pridružili prepevanju in se umaknili.

Ambrož se je proti koncu življenja odločno uprl še enemu cesarju, Teodoziju. Ta sicer ni bil krivoverec. Ko je Teodozij zadal upore, tako da je dal pobiti na tisoče meščanov, je Ambrož odločil, da se ne sme vrniti v cerkev, dokler se ne bo javno pokesal. Ambrožev vpliv je bil tako močan, da se je cesar uklonil njegovi zahtevi.

»V cesarstvu ni škofa,« je dejal, »ki bi bil vreden tega naziva, razen Ambroža.«

Pastirsko srce

Bi si lahko državnik Ambrož kdaj predstavljal, da bo postal znan kot eden izmed prvih cerkvenih glasbenikov? Čeprav zveni neverjetno, se je zgodilo natančno to. Kot škof je napisal veliko hvalnic; nekatere so preživele do današnjih dni. Marsikatero med njimi so govorile o božji oblasti in usmiljenju ter o lepoti stvarstva.

Hvalnice razkrivajo Ambrožev pastirski čut in predanost pristnemu nauku, saj je pesmi uporabljal za sporočanje krščanskih resnic. Proti zmedi, ki so jo povzročala različna krivoverstva, ker so zanikala, da je Bog resnično Sveta Trojica, se je boril tako, da je o tem skladal preproste hvalnice ter jih uglaševal z metričnimi napevi, ki so jih uporabljali rimski vojaki. Trud je bil poplačan, je pojasnil Ambrož:

Kaj ima več moči kot priznavanje Svete Trojice, ki jo usta celotnega ljudstva dan za dnem opevajo? Vsi goreče tekmujejo med seboj v izpovedovanju vere, saj znajo v stilih slaviti Očeta, Sina in Svetega Duha. Tako so vsi postali učitelji.

Ambrož je razvil poseben dar razsodnosti. Ker so ga pogosto klicali, naj pomaga reševati številne spore in navzkrižja, se je naučil, kdaj mora vztrajati in kdaj popustiti.

Pravzaprav mu pripisujejo rek: »Ko

si v Rimu, ravnaj kot Rimljani.« Menda je to rekel, ko se je ubadal z razlikami med rimsko in milansko Cerkvijo, kar zadeva opravljanje posta. Ambrožu se je zdelo vredno umreti za temeljne, neizpodbitne resnice vere, vendar je vedel, kdaj je treba dati prostor tudi kulturni raznolikosti, kar zadeva druge običaje in izročila.

Ambrožev pristop odmeva še v sedanosti. Katoličani po vsem svetu obhajajo enako sveto mašo, le da v različnih jezikih in z različnimi zvrstmi glasbe. Maša v Indiji je resda povsem drugačna od maše v Sloveniji, toda vera in stvarnost sta enaki.

Kristus je vse!

Ambrož je po kratki bolezni umrl na veliko soboto, 4. aprila 397. Ko so meščani izvedeli, da je bolan, jih je veliko prišlo k njegovi postelji in ga rotilo, naj moli za ozdravljenje. »Med vami nisem živel tako, da bi me bilo sram živeti naprej,« jim je povedal Ambrož, »vendar se tudi ne bojim umreti, kajti naš Gospod je dober.« Zares, ko se je njegovo zemeljsko življenje končevalo, je sobratu škofu rekel, da je Jezus prišel k njemu in se mu nasmehnil.

Več kot dvajset let pred tem je Ambrož rekel da Jezusu, ko ga je poklical, naj postane duhovnik in škof. Pot je bila zahtevna, toda izživi so prinesli tudi mir, saj je bil tam, kamor ga je poslal Bog, in ga preželi z globokim veseljem, ker se je zblížal z Gospodom. »Kristus je za nas vse,« je pogosto govoril.